

Onderwerp: project Ielie
BBV nr: 2016/497623

1. Inleiding

Op 30 juni 2015 heeft het college de evaluatie van de integrale aanpak Schoterweg vastgesteld (2015/184650). In die evaluatie werd verantwoording afgelegd over een project dat in samenwerking met politie, Openbaar Ministerie en de Belastingdienst was uitgevoerd, gericht op het terugdringen van ondermijning, georganiseerde criminaliteit en verbetering van de leefbaarheid in de omgeving van de Schoterweg te Haarlem. Uit de projectevaluatie was gebleken dat er meer vermoedens waren van misstanden. Tevens is geconstateerd dat er meer tijd nodig was om onderzoek uit te kunnen voeren en volharding in de samenwerking tussen de overheden enerzijds en het betrekken van bewoners en ondernemers anderzijds tot stand te brengen.

Daarom is besloten een vervolg te geven aan de aanpak, waarbij de aanpak breder zou worden opgezet en versterkt zou worden.

Vervolg aanpak

Op advies van het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) is besloten om voor een langere periode een integraal project uit te voeren in samenwerking tussen gemeente, politie eenheid Noord-Holland, Openbaar Ministerie Noord-Holland en de Belastingdienst. Dit project is eind 2015 gestart en in het Actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving 2016 (2016/024008) en 2017 (2016/558497) opgenomen bij het geprioriteerde thema "Ondermijning door georganiseerde criminaliteit" onder de projectnaam "Lelie".

In een besloten vergadering van commissie bestuur van 24 maart 2016 is door de leden van de Driehoek toelichting gegeven op die aanpak. Met deze informatienota wordt de commissie door het college verder geïnformeerd over het vervolg van dit project.

2. Kernboodschap

In het gebied rond de Schoterweg speelt een combinatie van problematiek. Deze problematiek heeft te maken met een mogelijk netwerk van malafide c.q. criminele ondernemers. Zij zijn nadrukkelijk in deze buurt aanwezig en er zijn signalen van het structureel niet naleven van een breed scala aan wet- en regelgeving; te denken valt aan woonfraude (illegaal verblijf, onterecht niet of juist wel inschrijven in de BRP, niet-gemelde kamergewijze verhuur en illegale verbouwingen), hennepcultuur, drugshandel (in onder andere horecaondernemingen), witwassen, illegaal gokken (in horecaondernemingen) en belastingontduiking.

Daarnaast lijkt het alsof de veilige woon- en leefomgeving steeds meer onder druk komt te staan.

Signalen hierover worden mondjesmaat gemeld bij partijen. Het gaat dan deels over parkeeroverlast, afvalproblematiek, ongebruikelijk bezit van voertuigen, groepen van personen die onduidelijke dingen doen. Mensen durven niet te melden, of melden om andere redenen niet.

Tenslotte oogt de uitstraling van de buurten niet goed. De grotendeels vooroorlogse panden zijn veelal in particulier bezit. Veel panden zijn slecht onderhouden, staan leeg, of wisselen veel van eigenaar/huurder.

De combinatie van deze signalen heeft tot een plan van aanpak geleid gericht op drie pijlers:

1. creëren van een eerlijk en integer ondernemersklimaat:
 - de malafide praktijken worden een halt toegeroepen;
 - de malafide ondernemers maken plaats voor bonafide ondernemers; en
 - zodoende ontstaat een eerlijk en integer ondernemersklimaat.
2. creëren van een veilige woon- en leefomgeving:
 - waarbij het gezag van de overheid is hersteld en zowel de objectieve als subjectieve veiligheid wordt vergroot;
 - buurtbewoners de regie over hun omgeving weer terug krijgen en bereid en in staat zijn problemen niet alleen te signaleren, maar ook te melden en mee te helpen op te lossen.

3. revitalisering van het gebied:

- de uitstraling van het gebied krijgt een positieve impuls, waardoor mensen er graag wonen, werken en komen;
- draagvlak wordt gecreëerd voor de noodzaak van revitalisering en het in gang zetten ervan.

Het plan van aanpak op basis waarvan deze doelstellingen worden uitgewerkt is vastgesteld in een Lokaal Strategisch Overleg waarin Gemeente, Politie eenheid Noord Holland, Openbaar Ministerie, Belastingdienst en FIOD zitting hebben.

3. Consequenties

Het project is nu in de fase waarin meer zichtbaar naar buiten getreden wordt. Daarom wordt de raad nu verder geïnformeerd over stand van het project.

De uitvoering van project Lelie betekent immers dat het komende jaar een focus op het gebied rond de Schoterweg komt te liggen die erop is gericht dat malafide praktijken worden gesignaleerd en opgepakt en dat normconform-gedrag (zich houden aan wet- en regelgeving) wordt gestimuleerd.

Hieronder wordt kort ingegaan op de huidige stand van zaken van het project.

1. Creëren van een eerlijk en integer ondernemersklimaat

De eerste focus ligt op 16 personen in het gebied waarvan signalen zijn dat zij zich niet houden aan de geldende wet- en regelgeving. Deze personen zijn nadrukkelijk in het vizier van gemeente, belastingdienst, politie en openbaar ministerie en worden waar mogelijk stevig aangepakt. Als zij zich niet aan de regels houden stellen de gezamenlijke overheden alles in het werk om hen als ondernemer uit het gebied te weren.

De eerste resultaten hiervan zijn dat in de projectperiode een horecazaak gesloten wegens overtreding van de drank- en horecawet, een woning gesloten wegens een hennepkwekerij, een andere woning gesloten vanwege drugshandel. Er is een onderzoek gestart naar belasting- en toeslagenfraude bij een rechtspersoon in het gebied. Er is een strafrechtelijk onderzoek gestart vanwege PGB-fraude. Er is een witwasonderzoek gestart en er zijn diverse starterscontroles uitgevoerd door de belastingdienst.

Er zijn diverse controles gehouden in het kader van woon- en adresfraude en daarmee samenhangende hypotheekfraude. Bij de aanpak woonfraude wordt specifiek ook ingezoomd op woonbemiddelings-bureaus. Daarbij ligt de focus op zowel de financiële bedrijfsvoering van de bureaus zelf als op de wijze waarop kamergewijze verhuur plaatsvindt, waarbij woningen zonder vergunning opgesplitst worden in kleinere wooneenheden en tegen hoge huren worden verhuurd.

De tweede focus voor wat betreft deze doelstelling ligt op het stimuleren van bonafide ondernemers om in de buurt hun bedrijf op te starten. Binnenkort gaat een bureau onderzoek doen d.m.v. en gesprekken met ondernemers en pandeigenaren op welke manier een gezond ondernemersklimaat kan worden gerealiseerd en welke rol zij daar zelf ook bij kunnen spelen. Daarbij wordt gestreefd naar het scheppen van een ondernemersklimaat waarbij malafide ondernemers zich genoodzaakt zien uit de buurt te vertrekken en bonafide ondernemers deze plekken innemen.

2. Creëren van een veilige woon- en leefomgeving

Hierbij is politie en handhaving meer zichtbaar in de wijk aanwezig.

Zo vond medio januari een integrale controle plaats in het gebied op en rondom de Schoterweg en de Kennemerstraat. Hier controleerden politie, belastingdienst en gemeente diverse voertuigen en bestuurders. Er werd gecontroleerd op onder andere autopapieren, identiteitsbewijzen en openstaande boetes en belastingsschulden. Daarnaast controleerde de gemeente op zaken als huisvuil, parkeervergunningen en hondenbezit.

Tijdens de controle werden bekeuringen uitgeschreven voor verschillende overtredingen, zoals het niet kunnen tonen van een rijbewijs, het overschrijden van de maximumsnelheid, rijden met een ingevorderd rijbewijs, defecte spiegel en het onnodig veroorzaken van lawaai. De Belastingdienst inde

2016/497623 project lelie

3

34.000 euro en nam 5 voertuigen in beslag. De gemeente schreef 16 parkeerboetes uit en twee maal een bekeuring voor scooterrijders die tegen het verkeer in reden in de Generaal Cronjéstraat. Daarnaast zijn door de gemeente meerdere fietswrakken gestickerd en zijn meldingen gemaakt met betrekking tot grof vuil.

Dit soort zichtbare integrale handhavingsacties worden de komende tijd op meerdere momenten in het projectgebied uitgevoerd.

Daarnaast ligt de focus op het betrekken van bewoners bij de aanpak. Hierbij wordt communicatie actief als interventiemiddel ingezet. Het doel hiervan is om bewoners bewust te maken dat zij zelf ook invloed hebben op wat er in hun buurt gebeurt, bijvoorbeeld door dingen herhaaldelijk te melden aan politie of gemeente, of door zelf actief een bijdrage te leveren aan het versterken van de buurt. Er is een flyer voor bewoners in het projectgebied in voorbereiding. Deze flyer heeft tot doel om bewoners te stimuleren om overlast en misstanden in de buurt te melden. Deze flyer wordt in de loop van maart verspreid.

Gezien het feit dat een deel van de bewoners van niet-Nederlandse afkomst is en soms ook banden heeft met sommige malafide ondernemers is het bereiken van deze doelgroep moeizaam. In samenspraak met Stichting DOCK wordt onder andere een enquête voorbereid om meer informatie over hoe bewoners hun buurt ervaren en welke rol zij zelf kunnen spelen in hun buurt. Het buurtopbouwwerk in het gebied wordt versterkt en er komt een buurtsteunpunt waar bijvoorbeeld bewoners terecht kunnen met vragen over rechten die zij als huurders hebben.

3. Revitalisering van het gebied

Als er ingezoomd wordt op de omgeving van de Schoterweg, dan lijkt het gebied te zijn ingeklemd tussen positieve ontwikkelingen zoals Deo Neo en de Ripperda. Ook zijn de stappen die gemaakt worden bij de winkelboulevard aan de Generaal Cronjéstraat positief te noemen. Bovendien lijkt de buurt met de ligging vlak bij het station een potentieel interessant gebied voor hoogwaardige woningbouw en doelgroepen die dicht bij de binnenstad en stedelijke voorzieningen willen wonen.

Tussen deze ontwikkelingen lijkt de Schoterweg en de straten daar direct omheen achter te blijven. Door het gebied meer te betrekken bij de omgeving en door een visie op het gebied te ontwikkelen die toekomstbestendig is kan deze neerwaartse spiraal worden doorbroken.

De revitalisering is een doelstelling voor de langere termijn. De activiteiten gericht op dit doel zijn nog in voorbereiding.

4. Vervolg

Met deze informatienota wordt de aanpak van het project ook breed gedeeld en openbaar gemaakt. Bewoners en ondernemers in het gebied worden nader geïnformeerd over de aanpak, wat het voor hen betekent en hoe zij een rol kunnen spelen.

Om met name de doelstellingen op het verbeteren van de veiligheid en leefbaarheid en revitalisering van het gebied te kunnen realiseren worden gelden voor Duurzame Stedelijke Vernieuwing beschikbaar gesteld. Naast de aanpak van ondermijnende activiteiten in de buurt zijn deze doelstellingen er immers vooral op gericht om van het projectgebied weer een bloeiend stukje Haarlem te maken.

Deze doelstellingen zullen dan ook langer doorlopen dat de beoogde looptijd van het integrale project (tot eind november 2017). Eind dit jaar volgt een evaluatie aan de hand waarvan wordt bepaald op welke wijze en in welke vorm het project een verder vervolg krijgt.

De commissie bestuur wordt via de portefeuillehouder, eventueel in beslotenheid, geïnformeerd over de voortgang.

2016/497623 project lelie

4

5. Bijlage

- Projectplan Lelie (geheim ex 86 Gemeentewet).

Ten aanzien van de geheimhouding:

Op het Projectplan Lelie wordt geheimhouding opgelegd. De geheimhouding wordt opgelegd door het college aan de leden van de commissie bestuur en bovendien aan een ieder die van het stuk kennisneemt. De reden daarvan is dat uit het Projectplan de informatie afgeleid zou kunnen worden die opsporing en vervolging van strafbare feiten zou kunnen belemmeren (c-grond van artikel 10 tweede lid WOB). Daarnaast kan het belemmerend werken voor de handhavingstaak van de gemeente, ten aanzien van objecten, personen en rechtspersonen waarop de aanpak zich richt (d-grond van artikel 10 tweede lid WOB). De geheimhouding wordt in acht genomen totdat het college of de raad haar opheft. De termijn van geheimhouding wordt vooralsnog gesteld op twee jaar na dit besluit, maar wordt bepaald aan de hand van de stand van het project op dat moment en of dan de noodzaak van het in stand houden van de geheimhouding nog aanwezig is.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester